

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe 1/2 an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 4 fl. la an.
Manuscrise nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva” în Orăștie.

INSERTIUNILE:

Un șir garmond prima-dată 5 cr., a 2-a oară
4 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru inserțiuni, sunt
a se trimite la adresa: „Minerva” institut tipografic
în Orăștie (Szászváros).

Archiereii gr.-or.

contra legii de maghiarizare a numelor comunale.

O veste care a fost întimpinată cu deosebită bucurie în toate părțile locuite de Români, s'a dat să putem primi la sfârșitul săptămânii trecute.

A fost vestea despre pășirea cea hotărâtă a Arhieriei români gr.-or. în fața cu Exc. Sa Metropolitul Miron Romanul, în casa magnaților contra planului de lege despre maghiarizarea numelor comunale.

Precum am spus în numărul trecut, pe Vineri în 17 Dec. casa magnaților avea să iie în dezbateri acea lege primită deja de camera deputaților.

Toți Archiereii tuturor bisericilor, sânt, în temeiul înaltei lor poziții, membri firești și cu depline drepturi ai casei magnaților, care are să întărească și ea ori-ce lege primită de dietă, sau să o respingă, și atunci nu va fi lege!

Toți Românii ne mângăiam cu dulcea nădejde, că Archiereii români toți, unu ca unu, vor face întrebuintare de dreptul Lor, și alergând la ședința înaltului corp legislativ din care fac parte, se vor întrepune și se vor lupta din toate puterile ca legea cea atât de vătămătoare nu numai pentru poporul român peste tot, supus păstoririi Lor, ci și pentru bisericile și școlile ai căror apărători sânt, se vor lupta ca sau să fie cu totulul lăpădată sau cel puțin să se schimbe cât numai se poate în chip mai ușurător pentru popor și biserică și școală.

Și părea că nu poate încăpea în doială în inimile noastre, că aceasta așa are să se întemple!

Dar' — nu s'a întâmplat! Când a fost la timpul și locul, unde să se deschidă lupta, numai Archiereii români greco-orientali, Excelența Sa Archiepiscopul și Metropolitul Miron Romanul,

P. S. S. Episcopul Aradului Ioan Mețian, și P. S. S. Episcopul Caransebeșului Nicolau Popea, erau la locul lor, — dar' dintre cei 4 Archierei greco-catolici din Blaj, Gherla, Oradea și Lugoj, nici unul!.

Toate foile românești, toate, constată cu multă amărăciune această lipsă dela locul lor, a celor patru Archierei uniți!

Archiereii gr.-or. au stat însă la locul lor și au făcut tot ce le-a fost în putință, ba au încercat și ce le-a fost peste putință, pentru-ca să îmbunătățească legea cea perfid croită!

Eată anume cum s'a urmat dezbateri în casa magnaților:

Membri veniseră puțini de tot. Dintre miniștri erau de față numai trei, între cari ministrul treburilor din lăuntru, Perczel, tatăl legii acesteia.

Cel dintăiu a luat cuvântul:

E. S. M. Miron Romanul, zicând că proiectul acesta de lege, după convingerea P. S. Sale, restringe și mai mult dreptul de folosință a limbii, garantat prin legea despre naționalități. Și fiindcă aceia, cari sânt interesați la acest proiect, nu sânt de față (ce dureros pentru un arhieriu român, trebuind să facă această constatare, când ea privește și pe frații sei români, ori doar' special pe ei, din confesiunea-soră gr.-cat. Red.), roagă camera să amâne dezbateri lui pe luna Ianuarie ori Februarie a anului viitor. Aminarea aceasta ar fi cu atât mai de lipsă, cu cât proiectul de lege a făcut o foarte rea impresie și nemulțămire în simlul naționalităților! Episcopii români gr.-or. nici timp n'au avut să studieze proiectul, fiind-că abia dacă au trecut 8 zile de când l'a desbătut camera deputaților! Propune deci amânarea dezbaterii.

Episcopul Mețianu ia și P. S. Sa cuvântul alăturându-se la propunerea Metropolitului.

Ministrul Perczel: face cunoscut punctul de vedere al guvernului. Tocmai pentru cuvintele arătate de Metropolitul Miron Romanul, zice el, este contra amânării dezbaterii,

fiindcă o amânare n'ar face decât să crească aștărea în feară.

Presidentul pune la vot propunerea, și majoritatea respinge propunerea de amânare și primește proiectul în general.

Urmează dezbateri de paragrafi. După ce vorbește ministrul Perczel și Metropolitul Miron Romanul, §. 1 s'a primit neschimbat.

La §. 2 Metropolitul a propus o schimbare pe care camera a și primit'o.

La §. 3 Metropolitul Miron a propus ear' o schimbare, camera însă a respins'o, ear' §. 4 a fost primit de asemenea c'o schimbare stilară propusă de același Metropolit.

La §. 5 Andrassy Aladár a propus, ca să se primească planul original din proiect, respingându-se atât schimbarea făcută de camera deputaților (că și bisericile să fie silite a să folosi numai de numirea „oficioasă”), cât și cea primită de comisiunea camerei magnaților.

Metropolitul Miron Romanul ia și aci cuvântul și cere, ca acest paragraf să fie stilisat din nou în înțelesul ca folosirea numelor oficioase de comune și alte localități să fie obligătoare numai atunci, când documentul e scris în limba oficioasă a statului!

Ministrul Perczel se alătură la propunerea lui Andrassy, și în același timp combate și declară, cu nu primește propunerea Metropolitului Miron Romanul.

Majoritatea camerei a primit propunerea contelui Andrassy, adică textul original al proiectului, și a respins propunerea Metropolitului Miron.

Orașul Orăștie

contra maghiarizării numelor comunale!

— Ședința reprezentanței orașenești extraordinară ținută la 21 Decembrie 1897. —

Pe ziua de 21 Dec. un număr însemnat de membri sași și români ai reprezentanței orașului Orăștie, au cerut ținerea unei ședințe extraordinare, numai în scop de a protesta și orașul Orăștie, ca oraș, contra legii despre maghiarizarea numelor comunale!

Deja vestea conchemării unei astfel de ședințe, a fost primită cu multă bucurie în cercurile săsești și românești ale orașului.

În ziua numită membrii de comunitate ai toate trei naționalitățile, s'au înfățișat în număr neobicit de mare la ședință.

Primarul Fridrich Acker a deschis ședința cu următoarele cuvinte:

Înaintându-mi-se o propunere cu 14 subscriseri de ale membrilor de comunitate, în virtutea prescrișelor statutului orașeneș, mi-am ținut de datorință a invita comunitatea la această ședință extraordinară, și însumi privind obiectul de foarte însemnat, rog a se pertracta cu acea demnitate cuvenită, care se pretinde.

Având cuvântul senatorul David, în calitate de referent magistratual, cetește propunerea acelor 14 inși, prin care se cere să se trimită o deputațiune din partea orașului Orăștie la M. Sa Impăratul, rugându-l să se îndure prea grațios a nu sancționa legea votată de dietă și casa magnaților! Cetește mai departe propunerea magistratului și a comitetului permanent, prin care obiectul se admite la pertractare.

Îndată ia cuvântul prof. Vitus și zice scurt, fără nici un motiv, că obiectul acesta nu cade în cadrul legii de a fi desbătut în reprezentanța comunală...

Primarul Fr. Acker susține de nou, cu provocare la statutul orașeneș, că afacerea se ține de competența reprezentanței, și prin urmare întemeiat pe magistrat și mai cu samă pe comitetul permanent, este silit a o aduce spre pertractare meritorică.

Dr. Ioan Mihu declară, că despre aceea, că este reprezentanța competentă sau nu a pertracta afacerea, nu voește a se pronunța. Insuși este de părere că nu-i consult a se aduce pe tapet afaceri politice, cari nu duc la bine peste tot, însă se miră cum de chiar din parte maghiară sunt la obiectul de față în contra, și sunt de vedere »a nu se admite« la pertractare. Se provoacă la ședința festivă millenară din anul trecut, cerută chiar de Maghiari, contra voinței Românilor, ședință

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI“

Sonet.

Aș vrea 'n cuvinte ca parfum de floare
În simfonii sirenici, tânguioase,
Să-ți spun de-a mării-adâncuri furtunoase
Ce bat în inima mea arzătoare.

În dragoste privirile-mi setoase
Să vadă în fața ta fermecătoare,
Și ca 'n trecut, din gura-ți zimbătoare
Să mai ascult poveștile frumoase.

Aș vrea să te mai string odată 'n brată
Ca să mai simt a 'ntregei lumi dulceață
Să mai trăiesc o clipă fericită.

Și-atunci retras pe-o stâncă liniștită
Perdută 'n a vieții 'ntinsă mare,
Să mor gândind la tine 'n depărtare.

Traian Mihaiu.

Tempi passati...

E seara târziu, afară crivețul aruncă zăpada în geamuri, vântul șueră prin horn. În lăuntru o femeie bătrână stă singură în odaia ei din etagiu, pe un scaun cu fața aproape de fereastră, ca să vadă mai bine la împletit. O rochie neagră îi acoperă trupul obosit. Mânile ei slăbite cuprinse cu croșetarea, tremură la lucru. Cu toate acestea peste obrazul brădat se vede ca o floare tomnatecă a sănătății, o roșeață fină, și sub fruntea cea albă mărginită de două bucle arginții, lucesc încă doi ochi destul de vii. Ei sânt îndreptați cu încordare spre virful mișcător al croșetei, — și totuși pare că mai vîd ceva, afară de aceasta; au ceva atât de interesant, visător acești doi ochi, în vreme-ce pe buzele ei joacă un suris senin!... Din când în când bătrâna lăsa să-i cadă mâinile în poală și își răzima de spatele scaunului înălbitul cap; apoi îi cad privirile pe un perete. Părea a vorbi cu portretul, căruia îi dă din cap și îi zimbește, până-ce oftând își ridică din nou mâinile și începe să împletească mai departe.

Portretul de pe perete? — E al logodnicului ei, ah.. bărbatului ei, căci fusese și

ea tină odată... Avusese și ea un drag, o ființă, care și vieața și-ar fi dat-o bucuros pentru fericirea ei.

Își dă acum seama de trecutul ei, atât de frumos. Făcea o plimbare plăcută în el. Se vede în sala de bal, unde se întâlneau pentru întâia-dată cu el... Visători privesc în gol ochii ei umezi... Vede sala de bal strălucitoare, în lumina schinteietoare a luminărilor; aude musica cântând... Ce Virtej de sunet și de colori, de voci rîzătoare și de fețe veselile!... Între toate aceste fețe veselile vede una, numai una! Pe aceasta o vede earăși și earăși; se oprește, și numai la aceasta se gîndește... Îl vede așa de 'nalt, palid și blând ca un ânger coborît din cer, cu ochii negri, frumoși și atât de dulci!... Se vede cu el de braț — sburând alături!... Se vede apoi „acasă” cu „el” împreună, îl vede însuflețit de ea, de focul ei. — E sincer și naiv din cale afară!... Îi descopere taina inimii lui, pojarul ce-l arde... Ea visează; visează dusă, la clipele fericite din tinerețe. Se vede apoi logodită cu el, cu alesul ei, își aduce aminte de lunile de miere cele dintăi ale vieții lor! Ce fericire!

Deodată se trezește; — e singură! Ofează adânc și acum uite chiar zimbește. Nu mai vede acei ochi frumoși și dulci. — Și nici nu mai aude nimic-nimic!...

În odae era tăcere mare și focul era stîns... Deodată sună clopoțelul și cu glas ascuțit strigă: Lucicol haid și fă-mi focul, că s'a stîns...

*

Începî ear a croșeta. — Nu știu ce avea. — Se lăsa eară. Se vede că o amintire o tulbura, nu-i mai da pace.

Focul pălpăia în sobă; ear' flacările se ridică vâlvtăii în sus.

O! Doamne, ce vis! Dar' a fost numai vis. Oare ce o fi și asta?... Și bătrâna își aduse pe masă un teanc de epistole. Erau epistole de dragoste? Nul ci niște epistole de ale lui, — adresate unui amic al seu. Le desfacu, și cu o poftă setoasă începî a le ceti pe rînd. La vederea lor ear' îi vine în minte trecutul și ear' 'i-se turbură liniștea și bătaia inimii slăbite. Începî a ceti!...

Frumoase trebuie să fi fost, căci cetirea lor răspînda pe fața ei un val de senin, și adeseori după cetirea câte unei ziceri sta în loc cu ochii fîntă nainte, par'că voia să o mai simtă odată, să-i mai între odată în inimă. Apoi cu câte un oftat și cu lăcomie, par'că acum le-ar lua de 'ntăia-ora în mână, trecea dela una la cealaltă.

*

A gătăt și cu cetitul... mai erau vre-o câteva, dar' pe acelea nu le mai ceti, că se inserase

care încă a fost un act eminent politic. Dacă atunci dl profesor Vitus și conaționalii sei au fost pentru sărbătorirea aceluși eveniment, sunt nedrepti, când cer acum, ca noi nemaghiarii să nu ne declarăm contra proiectului de lege prin care se întărește la maghiarizarea numelor comunale și localităților din patrie.

Recunosc însumi, zice dl Dr. Mihi, că statul nostru este ungar, dară nu și aceea, că ar fi maghiar!

Profesorul Tokay susține părerea colegului său Vitus, că propunerea făcută nu poate fi obiect de pertractare.

Dr. Aurel Muntean zice, că fără a se fi făcut propunere pentru luarea obiectului dela ordinea zilei, este de vedere ca dl Vitus să-și întreprindă zicerea sa în formă de propunere în regulă, căci altfel nefiind contrapropunere, firește că nu poate fi luată în socotință dorința dlor Maghiari.

Că majoritatea reprezentanței este în drept a pertracta afacerea așa după-cum aceea este prezentată, nu încapă îndoială și din acel motiv al dreptului, pentru-că Românul numește comuna sa *Orăștie*, Sasul *Broos*, și a șterge aceste numiri vechi, și a-i zice pe viitor numai *Szászváros*, cade chiar în competența reprezentanței orășenești și fără învoirea acestei nu are nimeni drept a schimba aceste numiri!

În urma acestora prof. Vitus își întreprinde zicerea în formă de propunere.

Pună la vot, majoritatea română, săsească, este contra luării dela ordinea zilei și așa se admite pertractarea meritorică asupra propunerii.

Îndată după acest desastro, înversunați, ca mușcați de șerpi, pentru-că, vezi Doamne, zăcură și ei odată, ei Maghiarii, deși sunt în „Maghiaria“ și încă în milleniul al doilea, în mod demonstrativ și amenințând că dară de aci încolo se va începe lupta națională în orașul nostru, au părăsit cu toții sala ședinței.

Văzând acest episod; mi-am adus aminte „en miniatur“ părăsirea dietei din Sibiu în 1863, a deputaților Unguri în frunte cu episcopul lor Haynald.

Nici din partea celor rămași în ședință, Sași și Români, nu au lipsit izbucniri pișcătoare și pline de humor. Acum ține-te frate Sas și Român dacă ai avut curajul a „năcăji“ pe fiii stăpânirii și dacă te-ai încumetat a-i apăra dreptul seamănului tău!

Dec bunul D-zeu, ca consecvențele acestei zile furtunoase să fie de bun augur pentru afacerile noastre orășenești pe viitor.

După aceasta gălăgie parlamentară, admitându-se propunerea la pertractare, se dă cuvântul directorului școlii capitale populare săsești din loc, domnului *Karl Antoni*, care cu elocuența sa cunoscută își motivează propunerea sa și a conșoților săi în un mod

pe cât de pătrunzător pe atât de convingător. Cuvântarea sa pe care cu drept o putem numi „academică“, a făcut o impresiune peste așteptare bună asupra ascultătorilor.

Impresiunea mai de căpetenie a fost, că bine este, ca fiecare popor să aibă în sinul său bărbați hotărâți întru apărarea intereselor sale vitale.

Astfel propunerea făcută în întregul său text s'a primit cu entuziasm, ca adecă în numele orașului *Orăștie* să se trimită la *M. S. Împăratul-Rege* o deputațiune, care să-1 roage a nu sancționa legea aceasta atât de rătmătoare pentru naționalitățile!

Luptă între soldați.

— Cehii și Nemții —

Marile încordări naționale din Austria pot avea încă urmări foarte păgubitoare asupra renumelui însăși puterii împărăției, a armatei.

Luptele naționale dintre Cehii și Germanii, au aflat un primejdios răsădit și în armată.

În săptămâna trecută, Mercuri și Joi, în două casarme mari din Praga, unde sunt concentrate vre-o 3 regimente, au izbucnit crâncene încercări între soldații cehi și nemți, o mică revoluție în armată, răsturnându-i vre-o 25 de inși!

Vestea e ținută în ascuns, căci dacă i-s'ar duce răsăditul în afară, griji nu neînsemnate au să cuprindă pe „aliații“ împărăției noastre, văzând că în această împărăție nu numai de o revoluție civilă trebuie să aibă teamă când armata va fi ocupată la hotare cu inamicul, dar și de aceea, că alătură cu popoarele nemulțumite ce s'ar fi răsculat, pot să se răscolească și fiii lor aflați în armată, — ear' acesta nu mai e apoi un lucru peste care ușor să poți trece!

Pentru aceea foile din Praga cari au pomenit despre acest lucru, toate au fost confiscate și nimicite, ca să nu iasă vorba, și vestea a ieșit în lume așa, că în scris a trimis-o cineva din Praga la Pesta, unde s'a tipărit în foi. Cele din Austria tac toate!

ȘTIRI POLITICE

Regele Carol la Țarul.

Se știe că îndată după vizita la Budapesta a Regelui Carol al României, sau mai drept spus după obrăznicia cu care au fost întimpinate în Pesta bunele Lui străduințe de a apropia patria lui de patria noastră și a îmbilnzi pe unii față de alții, — s'a lățit vestea, că Regele Carol va merge să cerceteze și pe Țarul Rusilor, de care România se ține foarte rece dela 1878 încoace, dela pierderea Basarabiei.

și în inimă, — ear' prin statornicia ei până la moarte în credință, ca o mărturie vie a unor vremuri de mult apuse, tempi passati...

Iulius Valer Ioanovicu.

Singură.

Sus pe culme e așezată căsuța lor. Printre brazi tineri se zărește numai ca un cuib de turturea. Din ce te apropii mai tare de căsuța o vezi mai frumoasă, mai încântătoare. Brazii se despart în formă de cunună, ear' căsuța crește în toată frumusețea. Mai la vale grădina fină cu pomet. La capătul din jos al grădinii doi nuci uriași, între cari se află și rosteiul. Acolo stă ea ciasuri întregi răzimată de stâlpii rosteiului, în așteptare. Acolo e locul ei favorit, locul... iubirii lor! Ah, câte nopți veghiaza ea singură acolo, când numai priveghitoarea mai cântă în ramură. Câte fiori o mai trec, când își aduce aminte de dragostea cea înfocată. Tresare de multe-ori ca un copil, par'că se simte strânsă în brațele lui. Ofează de multe-ori dela inimă pe când priveghitoarea cântă încă în grădina. Ea ascultă cu dragoste de inimă, par'că-i spune un basm duios din viciața ei.

Ear' târzîu, când ea se duce să se culce, se ivesc zorile zilei. Ostenită adoarme îndată, dar' cu gândul tot la el. De câte-ori s'a trezit ea din somn la tremătul codrului, crezând că vine cel iubit; dar' înzadar, codrul și-a mișcat frunza numai... A fost numai o nălucire pentru dînsa, a voit par'că codrul s'o necăjască nițel...

A cercat România, după aceea pierdere, să se apropie de puterile triplei alianțe, între cari și Ungaria, dar' se pare că suferințele alor trei milioane de frați ai lor, și nedreptățirea lor din partea Ungurilor cu cari ar fi să intre în „horă“, cot la cot, — îi fac să se instrăineze tot mai mult de nădejdele ce legau de această alianță, și, cu vremea, cine poate ști, de n'o s'o împingă de tot încolo, se o facă să uite suferințele unui jumătate de milion de frați (din Basarabia) în schimbul cărora totuși au căpătat alt colț de țară, — în vederea suferințelor celor trei milioane de milioni, ci trei milioane de frați dela noi!

Acum într'adevăr se vestește, că *Regele Carol* va vizita pe *Împăratul Rusilor* în primăvara viitoare.

Ca scop al vizitei să dă chiar *causa națională!*

Se zice anume, că ar voi să câștige diplomația rusească, ca să nu facă greutatea celei române la Constantinopol, unde guvernul român a intervenit în folosul Românilor din Macedonia, și Rușii nu-și spriginesc deloc...

Acum fie și așa. Noi ne însemnăm numai, că *Regele României* alcargă pe la curțile *Împăraților vecini*, tocmai ca, între altele, să întrevină să facă îmbunătățiri în soarta Românilor din afară de granițele *Regatului său.*

La Pesta se vede c'a dat de capete prea tar! De i-ar ajuta D-zeu să izbutească altunde, pe alte căi, să afle acestor capete părețele tare, de care izbite să se crepe.

Turcii „tineri“

Față cu pătura acum domnitoare în Turcia, care ține această puternică împărăție în loc și nu o lasă deloc să se străduiască și ea, ca să se ridice în cultură alătură de celelalte state și popoare, prin ceea-ce îi pregătesc pierrea sigură, — s'a încheșat și în Turcia o pătură nouă, mai luminată, și deja foarte întinsă, a așa zișilor „*Turci tineri*“, care vor să deslănțue și poporul turcesc de sub rugina moravurilor vechi și să-1 avente pe drumul culturii, reformând totodată și statul din temelii.

Dar' au lucru greu! Căci contrarii aventurii, în frunte cu însuși Sultanul, nu-și lasă să se miște deloc! De aceea ei sunt adesea siliți să-și iee refugiu la planuri de răsturnare a puternicilor de azi, ca apoi ajungând cunva ei de-asupra, să se poată apuca de munca reformătoare!

Despre o încercare mai nouă a lor vine vestea din Țarigrad.

Au încercat anume în săptămâna trecută, un atentat contra *Sultanului*. În ateniat au fost mestecate și foarte multe persoane dela *palat*, doar' chiar cele mai multe, cari erau învoite cu el (pentru răsturnarea *Sultanului*)

Era o zi de vară când am văzut-o pentru întâia-ori stând acolo. Era tristă și atunci; privia mereu în sus și în jos, ca cel-ce așteaptă pe cineva iubit.

Ne miram că *George* dela *Măgure* era pururea vesel la oaste. Pururea însufletit, par'că ducea o luptă pentru ceva netănuț de nimeni. El toate greutatele le purta cu ușurință, că știa că trăiește pentru cineva și cineva pentru dînsul. El nu simțea nici o greutate. La marș vinele lui erau mai vînjoase, umerii lui mai tari. El doina mereu și doinele îl încălziau. Când se găta de horă juca ca șapte, strigând:

„Nu-i mândră ca mândra mea

„De-ai căuta toată lumea!..

Și grăia mare adevăr *George*, că nu era în toată lumea mândră ca mândra lui, de frumoasă, de bună! Care alta ar fi stat 3 ani de zile singură ca ea, ca un cuc în pădure? Care alta i-ar fi așteptat ziua-noaptea în prag cu ochii lacrimând? Care alta i-ar fi păstrat atâta credință? Trebuia că o știa *George* bine, că aceea era pururea vesel, și i-au trecut așa iute anii de suferință!..

La rosteiul sub nuci cei umbroși stau ei adesea până noaptea târziu, în sărutări, în desmerdări. De câte-ori începe priveghitoarea să cânte, ea-și aduce aminte de acele ciasuri triste pentru dînsa, spunându-și mereu: — Ea 'mi-a fost bună mărturie în nopțile mele de priveghere!..

Iosif Stanca.

de acum). În capul încercării a stat *Mohamed-bey*, colonel în armată, dar' a fost descoperit și atât colonelul cât și trei ofițeri de-ai palatului, au fost închiși.

Pe aiurea și pe la noi!

Ca să-și poată face și cetitorii noștri cel puțin o icoană în gând despre ce va să zică libertate pe aiurea, după-ce pe la noi ea e o mincună numai cu care se scot ochii strănătății, dar' de fapt e vai de ea, — dăm în cele următoare o spicuie din o scrisoare pe care o foaie serioasă din România a primit-o mai luna trecută din *New-York*, capitala Statelor-Unite din America, care sînt model de libertate.

Se făceau tocmai *alegeri*. Aveau să fie aleși *slujbașii și judecătorii*. Și eată ce spune Romanul din America, despre ce a văzut însuși acolo în jurul acestui fapt:

În Noemvrie, zice, au fost *alegeri* de primari, prefeți (comiți), judecători, perceptori etc., în toate Statele-Unite. Aci prefecții, judecătorii etc., nu se numesc, ci se aleg. Lupta a fost crâncenă, dar' se înțelege nu cum se face ea pe la noi, cu puterea brutală, ci luptă numai de idei.

Înainte alegerii s'a ținut foarte multe întruniri. Unele în saloane grandioase, ear' cele mai multe prin grădini publice și aproape în fiecare colț de stradă, sub cerul liber! Drept tribună de pe care să vorbească, vorbitorii aveau căruțe mari, un fel de furgoane, îmbrăcate cu drapelul american, împodobite cu stegulețe și cu portretele candidaților partidului căruia aparțineau.

După-ce vorbeau câțiva oratori, într'un colț de stradă, dedeau bici cailor și treceau într'alt colț! Nimenea nu-și supăra! Unii făceau manifestațiuni cu muzica pe strade, și atunci era în fruntea convoiului un polișist, nu ca să-și impedece, ci să-și păzască ca nimenea să nu-și supere!

Cetățenii își arătau pe față credința lor politică, candidanții au pus în geamuri fotografiile candidaților partidului lor, pe care le-au ținut tot timpul, cam o lună de zile, fără frică ca vre-un domn comisar să le fi făcut proces și altele!..

În ziua alegerii toți cetățenii purtau pe piept o pantlicuță de mătasă cu numele partidului de care se țineau. Chiar și ofițerii statului făceau astfel. Aci țeara nu e „*gubernamentală*“, și cea mai mare dovadă s'a dat chiar cu alegerile acestea! Administrația e republicană, chiar și președintele *Mac Kinley* e republican, și cu toate sfortările și cu toți oamenii destoinici și cunoscuți pe cari i-au propus, ei au rămas în minoritate cu 85.000 de voturi!

S'au candidat anume vre-o 7 liste (partide) și anume: democrați, republicani, stînga democrată, independentă a reformatorilor, socialiști, și alte grupulețe mai neînsemnate.

După-ce alegerile s'au făcut, în mijlocul unei mari lupte cu gara, dar' nu cu băta ori cu baioneta, — candidații căzuți nu s'au apucat de gălgăie sau să protesteze pe aleși. Ziarele ce-și susțineau se mulțumeau cu publicarea în fruntea foii a proverbului german: „*Es hat nicht sollen sein*“. (N'a fost să fie), ear' unul din ziarele germane ce a susținut pe candidații aleși face glume pe socoteala celor căzuți!

Firește între astfel de împregiurări, în adevărata libertate care e de lipsă dezvoltării popoarelor, ca lumina soarelui dezvoltării plantelor, — se desvolaltă și înfloarește și patria lor, cât a ajuns să întreacă pe Europeni cu mult, cu mult! Unde auzi de cele mai mari minuni ale științelor și descoperirilor? În America, a cărei inimă sînt Statele-Unite. Dar' și sînt conduse de bărbați cu adevărată cultură, mare și generoasă!

PACEA LUMII

China pradă a Europeanilor.

Vorba cu împărțirea Chinei, uriașa împărăție cea cu 400 milioane de locuitori, mai mult ca toată Europa la un loc, se adeverește uimitor de repede. În ziua numelui Țarului, (Sf. Nicolae) flota rusească din apele Chinei, a cuprins cel mai însemnat port al Chinei, orașul *Port-Artur*, care e cheia mării împărăției!

Asta îndată după-ce Germania și-a pus piciorul în China, prin orașul *Kain-Ciao!*

Opt sute de soldați ruși au intrat în *Port-Artur*, și fără greutate l'au cuprins.

Se spune că și Franța își va căpeta partea din uriașa pradă, căci este, de ajuns, de le poate fi la toate!

Anglia însă stă uimită de acest fapt, care pentru ea e foarte neplăcut și primejdios.

Cum se aruncă banii țerii!

În dieta ungiurească dela 18 Dec. s'a adus vorba despre «pensionarea» fostilor honvezi ai lui Kossuth, îmbetrâniți acum, și cari, ca luptători, vezi Doamne, pentru «neatîrnarea» țerii (de fapt pentru răsturnarea domnitorului, spre a pune în capul ei pe rebelul Kossuth), trebuiesc ajutați de «patria recunoscătoare»...

Un deputat i-a băgat vină lui Bánffy că nu dă ajutoare destule și că prea e «aspru» în stabilirea condițiilor de dobândire a ajutorului.

Bánffy i-a dat doritorului de și mai mare ajutorare, următorul răspuns, din care noi multe putem înțelege:

Dacă domnii deputați ar fi numai cătuși de cât drept și cu considerație (așadar' recunoaște însuși primul ministru, că deputații sei sînt, chiar și în chestii curate ungiurești, lipsiți de simțământul dreptății și al considerațiunii!.. Red. „R. O.”) — ar trebui să recunoască, că el (Bánffy) a făcut mai mult, ca ori-cine pentru honvezi 48-știți, căci în locul «millei» de până aci, a făcut dieta de le-a votat un ajutor anual de 400,000 fl., ear' când la adecă, el, (Bánffy), «pe răspunderea lui» le-a dat nu 400,000, ci 600,000 fl. atât în anul trecut cât și în cel de față!

— Și atâta-i prea puțin, strigă deputatul Lakatos!

— Pe mine dară, urmează ministrul, nu mă puteți învinui de nepăsare față de această chestie. Dar' aceea totuși nu se poate îngădui, ca oameni scăpați, care nici n-au fost vre-odată honvezi, să facă să fie finiți de feară!

Eată un nou soi de înșelătorie, chiar din partea floarei «nației», a honvezilor lui Kossuth, față de visteria țerii; un furt ordinar și scârbos! Bánffy n'ar fi zis vorba asta, de n'ar fi încredințat că e așa! A și făgăduit că în curînd, când va da răspunsul în merit, la interpelarea deputatului Városy, va arăta cât de «ușuratic» (noi i-am zice *criminal*) iau lucrul câteva „*Reuniuni de honvezi*” la adevărarea că cutare a fost ori nu honved!

„**Trei oameni ce nici odată n-au fost honvezi, se pun laolaltă și se adevăresc unul pe altul!**” spune ministrul Bánffy.

Înțelegeți dară, ce se întimplă, mē rog, cu banii țerii, din care s'ar cădea ajutoare școalelor și bisericilor și reuniunilor noastre, ale acelora, dela care se adună cei mai mulți bani?

CORESPONDENȚA

Merisor, Decembrie 1897.

Zidirea bisericii la noi.

Abia isprăvi bunul popor merişorean casa parochială în toamna anului 1890, și cu începutul anului 1891 se începuseră sfatul de a se zidi o nouă biserică, corăspunzătoare timpului, numărului poporului și vredniciei lui. S'au început predicile, stăruințele, și eată că D-zeu binecuvîntînd munca, ne-a adunat pe toți în cea mai bună înțelegere la începutul anului 1892, afară de vre-o 10—15 fii ai satanei. Și ca lucrul să nu se amîne, bētrānii cerură să se facă repartiția și banii să se și plătească în 1892, eară edificarea în 1893 se se începă, nu cumva vre-unul prin întăziera edificării să nu ajungă întărea în noua casă a Domnului. S'a dat ascultare bētrānilor, s'a făcut repartiția, s'au plătit banii în 1892 și în 93 Februarie, cāpētānd întărirea Prea ven. Ord. Episc. am și dat început lucrului. În 1893 s'a gātāt zidirea și coperitul.

Îți creștea inima de bucurie vėzēnd munca poporului iubitor de D-zeu și dornic...

Dat'am, e drept, și noi peste neplăceri! Întreprinzătorul întrerupēnd lucrul din toamna anului 1892, nu s'a mai întors pānă în primăvara 1893.

Am cerut sfatul judecătorei. Ne-a îndrumat ca în fața a doi martori să-l provocăm prin scrisoare recomandatā, de trei ori, tot la 14 zile, eară rețipisele postale să le grijim, ca întēplāndu-se să ne pīrāscā, să avem do-vadā despre provocări.

Pānă s'a făcut aceste formalități însă și pānă s'a făcut arētare de noua judecătoreie, ca să ne lasē să dăm lucrul altui întreprinzător, au trecut trei luni de zile!

În acest timp oamenii satanei, cu crāșmarul de atunci în frunte, cercară să ațite poporul zicēndu-i: Popa a păpat banii și biserica nu se va isprăvi în vecl!

Am chemat adunare de popor și doi curatori aleși anume pentru îngrijirea banilor bisericii, dovediră poporului cu libelul dela bancă că banii sînt depuși cu cāștig, de unde numai la lipsă se scot, și nu sînt «pāpași de Popā», dupā-cum spun cei 10—15 guri cās-cate!

S'a liniștit poporul și am dat lucrul altu mēstru, care l'a și gātāt. Atunci poporul vėzēnd lucrul bun și frumos din singura sa pornire, m'a rugat să procur pe cheltuiala lor, toate lucrurile din nou, scaune, prapuri, icoane, candelă, haine, etc. Le-am procurat și am împodobit biserica din lāntru cum se recere. Nu era însă iertat să meargā să o vadā nimeni, ci cānd a fost gata de tot, într'o Duminecă dupā slujbā am deschis ușile, eară poporul vėzēnd ceea-ce n'a mai vėzut, a fost foarte mulțumit, și s'a legat fiecare să mai iee cāte ceva icoane, prapori, etc. De-a dragul să vėzi pomelnicul binefăcătorilor, care se va păstra în vecl în noua biserică.

În 1894 s'a sfințit prin dl protopop și preoți, eară poporul plin de mângāiere sufletească lāuda pe D-zeu de ajutor, și astăzi se poate dovedi cu libelul tassului, că fie Duminecă ori sērbătoare, todeuna peste 50 persoane se află la sfanta biserică, deși comuna e tare împrăștiată, și deși abia are 95 familii, cari trāesc dupā vite.

În numele Domnului ne-am adunat, cu ajutorul Domnului am lucrat și am gātāt, și poporul are tragere la sfanta biserică și o cercetează des, și nu mē pot plānge de «nepăsare», de «stricăciune», cum atāția se vaeta.

Isidor Saturn.

NOUȚĂȚI

Cu 1 Ian. v. se deschide nou abonament la „Revista Orăștiei“ pe anul 1898. Rugăm on. cetitori ai foii noastre, cari doresc a avea și mai departe foia noastră, să grăbească cu abonamentele, pentru regulata expedare a foii.

Alegerea de protopresbiter al tractului Hațeg s'a făcut în 11/23 l. c. Cu totul s'au dat 54 voturi, dintre cari Tit Vespasian Gheaja a întrunit 33, Ieronim Uieț 15 ear' A. Pēc-curar 6 voturi.

Gendarmi barbari! În *Tisovița* (aproape de Mehadica) s'a întēplāt în 16 Dec. o nouă barbarie gendarmerească de revoltat! Eșiseră gendarmi în sat cu notarul, pentru scoatere de dare. Întrē alții duseseră la casa comunală, dupā-cum spune „*Dreptatea*” din Timișoara, și pe țeranul Iacob Sērbu, cerēndu-i 6 fl. «robotā» (dare). Omul întreabā pentru ce 6 fl., că el știe că numai 3. Notarul nu vrea să-i spună, ci cere numai să dec atāta! Omul zice că dacă nu-i spune, nu va plăti! Notarul dă poruncă să-l lege! Ţeranul, simțindu-se cu tot dreptul vătēmat în libertatea lui de cetățean, căci dacă nu plătește are să-i ducă execuția pe cap, dar' nu să-l lege, le răspunde cu barbătie:

«Pentru-ce să fiu legat? Eatā dau 2 fl., mai mult nu am până săptămāna viitoare!» Atunci un gendarm să aruncă asupra lui, și îl împunge cu baioneta în piept. El prinde de baionetā și o scoatā din carne, sbierānd, și voește să fugā afarā. Dar' la ușe mai cāpētā două împunsături, dānd gendarmii totodată și foc! Plumbul trece prin spatē și ese prin piept; omul cade jos mort! Plumbul nimerēște apoi pe fratete lui, care stā în coridor, îi rupe māna dreaptā, de aci merge la unul pe lāngā foale, la altul pe lāngā mână, și noroc că a nimerit în uștiorul ușei, altcum costa mai multe vieți!

S'a pornit cercetare. Tare ne e teamă însă, că tot bieții împușcați vor fi «declarați» vino-vați, ear' călāii lor, avansați, căci doar' trāim în — Ungaria millenar!

132,000 nouă datorie a comitatului. Încā mai demult s'a votat de congregație un ajutor de 132,000 fl. pentru zidirea liniei fe-

rate dela *Lugoș* la *Iliia*. În adunarea trecutā (13 Dec.) s'a votat împrumul în scopul acesta. Sē ia, avēnd se-l plătească comitatul în 50 de ani.

Incercare de spargere în Orăștie. În noaptea de Sāmbătā spre Dumineca trecutā, rēufăcători necunoscuți au încercat să spargă prāvālia de giuvaere a dlui Zesewitz, orologieru, în Orăștie. A desprins deja panta de fer de pe oblonul ce păzește galantarul, și începuse să strice tabla de lemn, cānd, speriat se vede de apropierea oare-cui, a părăsit locul, fără a fi ajuns la prada doritā. Rēufăcătorul trebuie să fie foarte îndrāsneț, căci prāvālia e în loc foarte umblat, din jos de cafeneaua Eisenburger, a treia casă. Dl Zesewitz spune că d-sa cam bănuēște cine e, căci nu demult doi inși au voit să-l între în casā chiar, să-l jāfuească, și numai aprinzēnd lumina îndatā, au fugit vėzēnd că nu doarme. I-a cam cunoscut și dā cu socoteala că numai unul din aceia poate fi și acum mēșterul.

Alegere de notar la Livezeni. În urma prefacerii comunei Petroseni în comunā mare. comunele Livezeni și Bārbăteni — Isroni au rēmas să formeze singur un cerc notarial, unde va fi alegere la 29 Dec. n.

O rēsbunare sāngeroasă. Învețatorul Popescu din Veștem (com. Sibiuului) trāia de multā vreme tot în vrajbă cu poporul, cu ceialalți învețatori, și cu toatā lumea, și în rēuțatea lui voia nici mai mult nici mai puțin ca — să cearā ca școala romānească să fie prefăcutā în școalā comunalā cu limba de propunere ungiurească, adecă să implānte el însuși cuțitul în inima așezāmētului scump, care îi dā pānea! Și începuse a să da «în cote» cu domnii, și a fi pīrtorul pe la sol-gābirae a tuturor Romānașilor cari mai dā-deau semne de viețā romānească ori îndemnau pe popor la statornicie, nu la lăpādarea spre cāte el voia să-l împingā.

Toate i-le mai iertaserā oamenii pān'aci, căci, cum e poporul iertător, ziceau că «s' slăbiciuni omenești, că e om cu fire nenorocită, dar' de cānd s'a dat vεstea că ce vrea cu școala și s'a făcut Iuda-vēzētor, îl urau toți oamenii din sat ca pe un pāgan și vameș, precum și trebuie șocotit un astfel de fiu necredincios al neamului Ziua de 14 spre 15 Dec. însă, a pus capēt urei poporului și gāndurilor slabe ale dascālului! În seara aceea mergēnd el dela casa unde cina, spre școalā unde locuia, cineva i-a ținut calea și l'a lovit odată așa de rău cu ceva prājīnā în cap, încāt abia s'a mai trīt pān'acasā lāsānd șiroiu de sānge dupā sine, și în ziua următoare l'au aflat mort într'o salā de școalā unde se trāsese și se întinsese amēțit pe o bancă. E fioros, dar' și de învețaturā să nu trāiască omul așa rău cu toatā lumea.

Cum își prostesc foile ungiurești pe cetitoriilor lor, să poate vedea și dintr'o notiță, ce „*Hasdnk*” din Pesta a dat'o despre lupta Romānilor în congregația din Deva. A auzit jidanca ce-a auzit, dar' cam surdā în treburi naționale, n'a înțelese bine, deci s'a pus să-l lumineze cetitoriilor cum i-se pārea ei c'ar fi putut să fiel. Scriind despre adunarea dela Sibiiu care a fost oprită, zice anume foia maghiară, că... vėzēndu-se opriti — «*Valahii au voit să-și ținā adunarea la Deva, dar' s'au adunat de toți numai 27 de Valahi, din care pricinā convocātorii au aflat de mai întēlept a se risipi în pace!*»...

Zi-le nebuni și treci mai departe!..

Petrecere cu dans. Tinerimea din Sighișoara va arangia la 8 Ianuarie n. 1898 o petrecere cu dans în sala dela Gewerbeverein.

Puternic cutremur de pāmēnt. Într'un oraș, din Italia, Cittadi Castelo, și în jurul lui, s'a simțit la 18 Decembrie un puternic cutremur de pāmēnt, ce-a ținut vre-o 12 secunde (cāt numeri 12—15). Zidul multor case a crept! Atāt în oraș cāt și în comunele vecine pe sub cari a trecut cutremurul, mai multe hoarne dela case s'au prābușit! Ear' în turnurile bisericilor, au sunat clopotele cutremurate și mișcate de cutremur!

Corabie arzēnd pe mare! Trebuie să fie ceva fioros și în același timp interesant! Și zilele acestea locuitorii orașului Genua au avut și această priveliște: Corabia engleză *Wendbrige* luase foc, pe cānd se afla încă pe sinul mării foarte departe! Toatā lumea de pe corabie 'și-a dat foarte multā siliță să o stingā, dar' n'a isbutit. Corabia era încărcatā cu lānā, și apucase focul în ea și nu erau pompe sau vase cu care să o stingā. Și a ars corabia trei zile, până-ce a treia zi a ajuns la țērmure. De mai întārzia numai 2 ore 'i-se gātā puterea și nu mai putea mișca din loc și acolo ardea în mijlocul — apei. Așa au stins-o și s'a aflat, că din cele 7000 de măji de lānā, au ars 1000.

Administrator parochial gr.-cat. în Clopotiva lāngā Hațeg, precum aflām, a fost numit de cātrā ven. ordinariat din Lugoș, dl *Iacob Afin Nicolescu*, fost colaborator la ziarul «*Dreptatea*» din Timișoara.

Ultime știri.

Adunarea dela Arād oprită.

Înspre seara adunării.

Încā o volnicie, o faptā ilegalā s'a săvīșit săptămāna aceasta față de noi Romānii, căci, dupā-cum aflām, proiectata adunare ce a fost să se ținā la Arad, Joi, în săptămāna aceasta, a fost oprită de cātrā primarul orașului.

Convocātorii numai decāt au protestat la ministru prin fir telegrafic.

Încā în spre seara adunării s'au adunat 100 de inteligenți la o cinā comunā în „*Hotel Central*”.

Primul cāre a început șirul toastelor, a fost dl *Dr. St. C. Pop*, pentru mult iubitul și nefricatul luptător național, pārintele *Dr. V. Lucaciu*.

Antevorbitorului îi răspunde pārintele *Lucaciu* prin o vorbire foarte frumoasă.

Au urmat dupā acestea încă mai multe vorbiri.

În timpul acesta sosește și răspunsul ministrului, care, firește, și el fără nici un motiv, întărește oprirea primarului.

În ziua adunării.

Încā de dimineață stradele Aradului erau îndesuite de țerani veniți din toate părțile la adunare, cu toate-cā prin satele din jur prin baterea tobei s'au oprit țeranii de-a alerga la adunare.

La orele 9 sala «*Hotelului Central*» era îndesuită de lume, inteligenți și popor.

Dupā aducerea la cunoștință despre oprirea adunării, mulțimea, vr'o 4000 țerani, cu conducătorii în frunte, pornesc spre locuința episcopului Mețianu.

Acı *Dr. V. Lucaciu*, care a fost obiectul ovațiunilor, a ținut o vorbire foarte caldā. A rugat pe episcopul să le permitā a deschide catedrala spre a servi un Te-Deum, la ceea-ce episcopul s'a și învoit. S'a servit din partea protopopului *Urban, C. Popovici* și *Augustin Beles*, doxologia cea mare pentru *M. S. Impēratul*.

În tot decursul serviciului a cāntat corul țerānesc din Micalaça.

Au fost niște momente înălțătoare de inimi.

Catedrala episcopoească în tot decursul slujbei a fost încungiuată de polițiști înarmați în frunte cu căpitanul poliției, pentru susținerea ordinii, cu toate-cā n'a fost lipsă de dīnșii, căci todeuna cu astfel de privilegii s'a dovedit, că Romānii sînt un popor de ordine.

De aci mulțimea a plecat în șiruri lungi spre «*Hotel Central*» la o masă comunā. A fost o manifestație ce rar ni-s'a dat să vedem.

Convocātorii au pregătīt mai multe enunțiații politice asupra întregii situații, care a fost subscrisā de mai multe sute de inși.

Știri literare.

«*Sidoxia*», cestiunea dotațiunii arhierului ortodox român din «*Transilvania*» de *Mateiu Voilean*, asesor consistorial, — este o nouă broșură apărută la tipografia Archidieceșanā din Sibiiu, pe care o recomandăm cu toatā căldura tuturor preoților, învețatorilor și cărturarilor bisericii gr.-or., îndeosebi membrilor comitetelor parochiale, cari au să conducā trebile bisericii în comunā. Din broșura aceasta vor înțelege pe deplin gingașa chestie a *Sidoxiei*, dela care atirnā foarte mult înaintarea în pace și cu demnitatea cuvenită

a celei mai de căpetenie *puteri* din biserică, a preoțimii întregi cu Arhiepiscopul în frunte, ear' prin înaintarea lor spre și mai bine, biserică și neamul însuși ar câștiga mari puteri în a sa de noi toți dorită înaintare!

„*Vulturul*”, foaia umoristică a d-nului Iustin Ardelean, cu începutul anului nou va intra în anul al 7-lea. Această foaie, unica umoristică română dela noi, începe a deveni tot mai bună și tot mai hazlie. Conține multe de caricaturi foarte reușite executate. Recomandăm călduros cetitorilor noștri parținirea și abonarea acestei foi, cetirea căreia procură multe ore vesele abonaților ei. E a se cere la *Administrațiunea „Vulturului” în Oradea-Mare* (Nagyvárad).

„*Protocolul sinodului arhiepiscopiei gr-or. române*” din Transilvania ținut în 1897, a apărut la Sibiu și se poate procura la tipografia Arhiepiscopicană.

„*Alexandru Roman*” (1826—1897). Material pentru biografia și activitatea lui, de *Ilie Dimarseni*. — a apărut la Sibiu, în tipografia arhiepiscopicană. E o broșură de 30 pagini, octav mare, scrisă de unul din cei mai distinși foști elevi ai regretatului profesor de universitate. Deși autorul îi zice numai »material pentru biografia lui» — broșura de care vorbim este în sine o biografie reușită și cu multă dragoste scrisă, a lui Alexandru Roman, și care face onoare autorului ei prin grăbirea cu care a fost gătită și pusă în mâinile publicului, căci arată că știm și noi aprecia pe bărbații noștri binemeritați, și, așa cum putem, ne grăbim a le ridica mici monumente care să-i facă cunoscuți în cercuri largi și să-i vestească și generațiilor viitoare.

FEL DE FEL

Casna pe bieteles fetel. Intr'un oraș din Canada, d-soara Piki e învățătoare și e tare fumușică. Un văr al ei, mai îndrăgnet, știu ca verii, și amăgii de ochii cei frumoși ai verișoarei, l-a împins pe catele de a prins-o frumu el pe funș, și a sărutat-o odată cu toată lăcomial. Fata ofensată de această cutezanță, l-a dat în judecată pe îndrăgnetul tinăr (Câte verișoare fac oare același lucru?) Și a cerut o despăgubire de 2000 dolari! Juzii însă, americani ai naibii, au judecat pe tinăr să plătească verișoarei »desdaunare» numai 25 cente! Ca mușcate de șerpi, fetele și femeile din Canada au ținut de curând un mare »meeting», adunându-se din toate părțile pentru a protesta pline de »indignațiune», că sărutările lor sunt așa de ieftin prețuite! Ei, ce să-i faci? Ești fată și ești mai slabă, și frumușică, vine verișorul, te sărută și de-l prești, îți dă 25 cente, de nu... încă un sărut!

Un tată dojenia pe copilul seu, ca altădată să nu mai ceară de mâncare la masă, ci să aștepte, să i-se dea.

Mititelul aștepta câtăva vreme și vîzînd cu nu capeta nimic, zice:
— Tată, mă rog nițică sare....
— Ce să faci cu ea?...
— Să sar friptura, pe care o să mi-o dai...

De neînțeles!
Mica Mili întreabă pe mamă-sa, când îi e ziua nume-ii?
Mama: în 30 August.
Copila: Dar' ziua nașterii.
Mama: în 6 Septembrie.
Copila: Curios, că pe mama întâi or boțezat'o apoi s'ia născut!...

POSTA REDACȚIEI.

D-lui I. S. în C. „La Crăciun”, scrița, nu se publică. Cătecul de pe Rin e în o formă prea puțin a răgătoare. Versurile acelea prea scurte, jumătăți nu mai sunt obicinuite, și mai curînd displac, decât să placă.

D-lui I. B. în B. Mulțumim. Îi facem loc în numărul viitor.

Pentru redacție responsabil: Petru P. Barițiu.

Din public.

— Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacțiunea nu primește răspunderea. —

Observare.

În numărul 49 al acestui prețuit jurnal a apărut ca inserat o declarațiune de apărare în favorul D-lui administrator Păcurariu, subscrisă de mai multe persoane din Dobra. Declarațiunea aceasta îmi atribuie mie insultele adresate în scrisoarea deschisă și subscrisă de 165 persoane din Dobra în Nr. 46 al »Revistei» și însoțite pe documente.

Mult mă mir de această declarațiune ciudată, care ținde a mă vătămă pe mine pentru ceea-ce au grăit și susținut 165 de persoane subscrise, între care aproape toți fruntașii Dobrei. — Eu o calific această declarațiune din Nr. 49 de un atestat de imprudență și un compromis rușinos de care mai aveau lipsă persoanele ce au subscris'o. Dar' ce e mai curios, că declarațiunea apare ca: »vocea poporului, vocea lui D-zeu». — Mie mi-să pare, că aceasta e vocea celui ce strigă în pustie. »Gătiți calea Domnului, drept faceți cărările lui». Acest glas într'adevăr desperat, se vede că l-au auzit slugii Domnului și au sărit și pornind o goană prin Dobra, au prins mai mulți »mari și mici», ca împreună cu ei să sune, că e luna andrelei. — Eu nu mă mir așa mult de Nicolae Nagy nici de Ioan Hențiu, servitorul deputatului Lazar, că fac și ei parte în ceata declarațiilor, cari au crezut de bine a concerta împreună și a mușca pe vecini și binevoitorii lor, dar' mă mir de slugăria și servilismul cu care în cap de earnă și chiar noaptea mână la goană așa bine!.. Cum nu le-au fost greu a sumuța arătându-mă pe mine cu degetul, eu care în vieța mea n'am svrlit după ei! Am zis că nu mă surprinde atentatul lui Nicolae et. comp., ci prezența în păitășagul acestora a unor fruntași din Dobra pe care eu numai stima i-am știut. Așa dl primar al Dobrenilor George Herbay, mai corect și mai bine lucra, dacă făcea până acuma darea de seamă și publica lista cu suprasolvirea taxelor ce s'au adunat în vara trecută cu ocaziunea petrecerii aranjate în favorul despărțământului Asociațiunii Transilvane ținute la Dobra, se nu deee ansă publicului maritim a dubita în omenia inteligenței din Dobra decât să se pue a căuta altora vina și a da unora »atestate de morală»...

Domnii Iacob German și notarul Romul Anucuța aveau trebuințe de un atestat de recunoaștere, pe carele si-l'au dobândit prin subscrierea declarațiunei amintite. Dl Simeon Pasc, hotelier, se vede că în dragostea D-sale de a se închina idolilor a mers inconștient și involuntar foarte departe, compromițându-se înaintea amicilor și binevoitorilor D-sale.

Ca de încheiere mai observ numai atăta că declarațiunea din Nr. 49 al »Revistei» nu și-a ajuns alt scop, decât a servit publicul cetitor ca să-și poată face mai bine judecata sa dreptă asupra stărilor din Dobra și a arăta persoanele care spriginesc și apără cu ori-ce preț discordia și vrajba din Dobra și tract. — Pe-rirea ta din tine Israile!

Petru Hădan,
ped. abs.

(284) 1—

Păziți-vă sănătatea!

Tuturor celor-ce sufer de boale de piept, de boală de apă, de mistuire neregulată, dureri de stomac, de reumatism, gutural și alte boale lăuntrice, apoi pentru boalele de copii, se recomandă cu multă căldură

Medicamentele Kneippiane

pregătite strict după îndrumările celebrului S. Kneipp, și întrebuițate cu cel mai mare succes de mii de bolnavi.

Se pot căpeta de-adreptul sau prin postă dela farmacia dlui *Dr. Julius Schopper* în Oravița (Krassó-Szörény m.).

Catalogul tuturor medicamentelor (leacurile r) cu prețurile lor, se trimite la cerere, ori-cui gratis și franco din numita apotecă!

(281) 2—10

Anunț!

Se primește un tinăr cu purtări bune și cu praxă mai îndelungată pe calea notarială, care poate îndată ocupa postul, pe lângă 15 fl. lunar și întreagă întreținerea.

A se adresa la subscrisul. Cu prospecte de a se îmbunătăți leafa.

(283) 1— **Ioan Veber,**
notar.

Pianul-de-sus, (p. u. Szász-Sebes).

ANUNȚ.

Subscrisul am onoare a aduce la cunoștința P. T. public din Orăștie și jur, că posed în magaziiile mele, ce le am de un timp de 22 ani,

TOT FELUL DE PESCARIE

sărată, asigurând On. Public, că pot concura cu ori-care comerciant de această branșă, atât ce privește calitatea mărfurilor, cât și diferența prețurilor.

Posed anume: **Crap** mare și mic, **Somn, Morén, Plătică, Ciortan, Tarasea** (Veveriză), **Scrubii** (Heringi), de mai multe feluri, **Ruși** (Muscali) cu butoaiele, **Lacherdă** (Lapardon); **lcre negre** de România moi și tescuite, **lcre roșii** moi și tescuite.

Trimet en gros, asemenea și pachete cu posta ori și unde.

Asemenea în **Hațeg și Brașov**, am deposit de aceste mărfuri.

Rog dar' pe On. public atât de aici, cât și din orașele mai sus numite, a mă onora cu comande și a mă cerceta, promițînd că-mi voi da silința a satisface tuturor cerințelor On. public, cât îmi va sta în putință.

(281) 3—

Cu deosebită stimă

Vasilie N. Bida

comerciant de pescărie în Orăștie.

„ARDELEANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII ÎN ORĂȘTIE.

Fonduri proprii: fl. 350.000. Depuneri: fl. 700.000

Circulație anuală: fl. 3.000.000.

(196) 29—

Institutul face următoarele operațiuni, la cari recomandă serviciile sale:

1) acordă împrumuturi cu interese de 8%;	4) cumpără și vinde mărfuri și produse
2) primește depuneri, dela particulari cu 5 și cu 5 1/2, ear' dela corporațiuni culturale cu 6%;	5) arîndează și exarîndează realități;
3) cumpără și vinde realități;	6) cumpără și vinde efecte publice;
	7) mijlocește operațiuni, specificate sub 3. 4. 5.

La institut se mai află 500 acții proprii, puse în vindere conform Prospectului staverit de Direcțiunea institutului sub Nr. 68/1897,

Ori-ce afacere se poate rezolva și informări se pot lua verbal în biuroul institutului, ear' în scris prin corespondență.

Orăștie, în Iunie 1897.

Direcțiunea.

Baie de aburi, basen și vane, în Orăștie

= Strada Ferăriei 8. =

Proprietatea d-lui S. Birthler.

Încălzire centrală! Cea mai mare eleganță și comoditate!
Cea mai mare curățenie! Arangiamet pentru toate trebuințele!
Prețuri ieftine!

În baie se întrebuițează numai apă de rîu strecurată!

Toate conductele (aparatele), pentru a fi asigurate contra ruginii, sînt făcute din aramă roșie! Fiecare vană e provăzută și cu un **douche!**

PREȚURILE BĂILOR:

Abonament pentru 12 băi de abur . 5 fl. || O baie singuratică de abur . . 50 cr.
Abonament pentru 12 băi de vană . 4 fl. || O baie singuratică de vană . . 40 cr.

În fiecare Duminecă baie comună de basen, à 25 cr. de persoană.

Ordinea de scăldat, în baia de aburi:

LUNI:	Domni.	VINERI:	Dame.
MARȚI:	Dame.	SĂMBĂTĂ:	Domni.
MERCURI:	Domni.	DUMINECĂ a. m.:	Domni.
JOI:	Dame.	DUMINECĂ d. a.:	baie comună.

Baia de vane stă la dispoziție atât pentru domni cât și pentru dame, în toate zilele.

Bilete și cărți de abonament se pot căpeta în însuși localul băii (Strada Ferăriei 8.), apoi în tipografia fraților Schuller, în prăvălia domnului F. F. Widmann și în cofetăria dlui J. Eisenburger.

Onoratul public este respectuos rugat prin aceasta, a onora baia mea prin întrebuițare numeroasă.

Cu toată stima:

(263) 7—26

S. BIRTHLER.